

Sprawozdanie z trzeciego spotkania lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji Warszawy.

Temat wiodący: nadleśnictwo Jabłonna

miejsce: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie,
data i czas trwania: 01.10.2024, godz.: 9.00-11.30

Liczba osób biorących udział w spotkaniu: 32 (lista do wglądu w RDLP Warszawa)

Część 1:

Spotkanie rozpoczęło się od wystąpienia Pana Roberta Sitnika, Wicewojewody Mazowieckiego, który podziękował wszystkim za przybycie, wyraził nadzieję na owocne rozmowy oraz poinformował o wcześniejszym opuszczeniu spotkania, wyrażając gotowość pozostania w kontakcie telefonicznym w razie potrzeby.

Został przedstawiony zespół moderacyjny z Fundacji Think Tank Miasto w składzie: Anna Cybulko i Anna Petroff-Skiba oraz protokolantka Dagna Ziomek. Moderatorzy przypomnieli również, że Fundacja Think Tank Miasto ma na celu uspołecznianie procesu decyzji, a na tym spotkaniu rolą przedstawicielek Fundacji jest moderowanie dyskusji.

Następnie moderatorzy przypomnieli zasady obowiązujące podczas spotkań:

- a) każda opinia jest ważna;
- b) mówimy zwięźle i na temat;
- c) mówimy o zjawiskach, nie o ludziach;
- d) mówimy pojedynczo i nie przerywamy sobie nawzajem;
- e) zapisujemy i sprawdzamy zapis;
- f) szanujemy siebie nawzajem;
- g) wyciszamy telefony.

Moderatorzy poinformowali również o prowadzeniu protokołu, który będzie udostępniony w materiałach oraz o nagrywaniu i transmitowaniu spotkania na żywo.

Pan Tomasz Józwiak, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie przypomniał cel spotkania, jakim było omówienie propozycji dotyczących terenów w nadleśnictwie Jabłonna oraz przedstawił zespół techniczny. Przypomniał również o wpływającym czasie pozostałym na dalsze prace, wyrażając nadzieję na znalezienie obszarów wspólnych dla przedstawionych propozycji.

Następnie przedstawiono agendę spotkania:

1. Przedstawienie członków zespołu obecnych na sali.
2. Prezentacja - propozycja strony leśnej.
3. Prezentacja - propozycja strony społecznej.
4. Prezentacja - propozycje strony samorządowej.

5. Dyskusja nad propozycjami stron.
6. Podsumowanie.

Odnotowano konieczność wyłonienia zastępcy wiceprzewodniczącej zespołu ze strony samorządowej, ponieważ p Małgorzata Pachecka była nieobecna. Do spotkania dołączył pan Paweł Kownacki, wójt gminy Wieliszew, który poinformował, że został poproszony przez panią Pachecką o zastąpienie jej podczas spotkania. Odnotowano nieobecność przedstawiciela ministerstwa oraz posłanki na Sejm Klaudii Jachiry.

Zastępca nadleśniczego Nadleśnictwa Jabłonna, Artur Ostrowski zaprezentował na mapie propozycję strony leśnej z naniesionymi po ostatnim spotkaniu zmianami - po poddaniu map analizie i przy uwzględnieniu propozycji strony społecznej, zwiększono powierzchnię lasów społecznych. Poinformował, że przedstawione dane nie uwzględniają powierzchni rezerwatów, gdyż te zostały wyłączone z opracowania jako podlegające innej formie ochrony. Powierzchnia przeznaczona do wyłączeń została zwiększona o 280%, natomiast modyfikacje i ograniczenia zostały rozbite na osobne kategorie i łączna powierzchnia lasów w tych kategoriach została zwiększona o 340%.

Ogólna powierzchnia przeznaczona na lasy społeczne została zwiększona o 362% względem pierwotnej propozycji. Rozbieżność ze stanowiskiem strony społecznej wynosi 2%. Po porównaniu map stwierdzono, że różnica ta dotyczy powierzchni lasów zwróconych prawowitym właścicielom i nie jest już w zarządzie LP. W związku z tym propozycja praktycznie pokrywa się z propozycją strony społecznej, co daje nadzieję na porozumienie.

Przedstawiciel strony społecznej zaprezentował interaktywną mapę potwierdzając słowa przedmówcy o pełnej zgodności propozycji. Strona społeczna w pierwotnej propozycji dołączyła teren nie będący obecnie w zarządzie LP i teren jednostki wojskowej.

Przedstawiciel strony społecznej zaproponował zastanowienie się nad zasadami gospodarowania w lasach społecznych i znalezieniu różnic w gospodarowaniu lasem, bo są różnice pomiędzy proponowanymi ograniczeniami i modyfikacjami. W związku z tym zaproponował analizę obszar po obszarze celem znalezienia rozbieżności, jako głównego obszaru zainteresowań na tym poziomie ustaleń. Przygotował do tego plik z tabelą zawierającą adresy leśne oraz kolumny określające kategorie gospodarowania (wyłączenia, ograniczenia, modyfikacje) w ujęciu strony leśnej oraz strony społecznej i samorządowej. Plik ten jest dostępny w materiałach.

Następnie głos zabrał przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska pan Aleksander Jakubowski dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa informując o otrzymaniu pisma z prośbą o wskazanie, jakie konsekwencje (zwłaszcza negatywne) dla jednostek samorządu terytorialnego niosą lasy społeczne. W odpowiedzi informuje, że lasy społeczne nie niosą negatywnych konsekwencji dla samorządu. Wręcz będą to pozytywne konsekwencje, gdyż ustanowienie takiej formy ochrony niesie za sobą zwiększenie wartości gruntów w danej gminie.

Prezentacja strony samorządowej składała się z wypowiedzi kilku przedstawicieli samorządów.

Zastępca wiceprzewodniczącej zespołu ze strony samorządowej poprosił o przedstawienie mapy. Przyznał, że w większości miejsc zgadzają się ze stroną leśną. Wskazał małą sugestię do dyskusji - ogólnie rozmawiamy o oddziałach, ale w okolicach Kanału Komorskiego warto rozmawiać o wydzieleniach (bardziej szczegółowo) i sugeruje wprowadzić tu ograniczenia, nie tylko modyfikacje. Prosi o uwzględnienie w rozważaniach terenu 96, gdyż rada gminy planuje uchwałę, aby stworzyć tam użytek ekologiczny. Poinformował również, że na wniosek strony społecznej zarząd "Metropolii Warszawa" przedstawi do 15.10.2024 swoje stanowisko w tej sprawie, gdyż nie ma pełnej zgody między przedstawicielami samorządu. Zapytał, czy jest możliwość, żeby zarząd Metropolii Warszawa mógł przedstawić swoje stanowisko do prac zespołu?

Moderatorka przypomniała, że w tym zespole mamy wypracować pewne rzeczy; pytanie zostało przekazane do prezydium. Inne grupy nie powołują tu kolejnych organów, więc prezydium musi podjąć decyzję.

Zastępca wiceprzewodniczącej zespołu ze strony samorządowej stwierdził, że stanowisko zarządu "Metropolii Warszawa" będzie bardziej w formie sugestii i może być przydatne na dalszym etapie procedowania.

Przedstawiciel gminy Nieporęt poinformował, że przygotowali zestaw przemyśleń do przewodniczącego zespołu i składają to w formie pisma, z prośbą o udostępnienie wszystkim zainteresowanym stronom. Pokróćce poruszane tematy to: krótki czas na zajęcie stanowiska względem obszerności materiału; oddziaływanie lasów społecznych w przypadku gminy Nieporęt ma wpływ na związanie lokalnego społeczeństwa z lasami (15% mieszkańców jako źródło ciepła wykorzystuje drewno, 17% to źródła mieszane); wprowadzenia projektu lasów społecznych powinno być monitorowane; sugestie zacieśnienia współpracy wszystkich trzech stron, żeby efektem było dbanie o las jako organizm żywy; dbanie o edukację społeczeństwa, bo nie wszyscy użytkownicy lasów dbają o niego i pozostawiają śmieci (pismo znajduje się w materiałach).

Przedstawiciel strony drzewnej przypomniał, że drzewo to surowiec ekologiczny i odnawialny, a leśnicy godzą funkcje lasów od dawna. Przemysł drzewny popiera ochronę przyrody, ale w sposób zrównoważony i przemyślany. Nieprzemyślana gospodarka wpłynie na dostępność surowca, a w efekcie wzrost cen i spadek zatrudnienia. Zapewnienie, że zapowiadany spadek podaży drewna nie jest związany z wprowadzeniem zakazu cięć nie uspokaja branży. Apelują o analizę kwestii ekonomicznych związanych z zakazem pozyskiwania drewna.

Przedstawicielka gminy Jabłonnej poinformowała, że do rady gminy wpłynęła petycja w temacie poparcia inicjatywy lasów społecznych. Radni przygotowali uchwałę (jej treść znajduje się w materiałach) w sprawie charakteru lasów państwowych na terenie gminy Jabłonna – lasy państwowe są nieodłącznym elementem gminy, mają ważną rolę poza granicami gminy, więc ważne jest gospodarowanie zrównoważone. Radni kładą nacisk na aspekty: dostępności dla mieszkańców i odpowiednią infrastrukturę; lasy powinny być chronione przed nadmierną urbanizacją i inwazyjnymi inwestycjami; powinien być prowadzony stały nadzór przez leśników – służby leśne, monitoring (kamery, drony); zrównoważona gospodarka leśna oznacza ochronę i odnawialność zasobów wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem (ochrona gatunków i monitoring stanu lasu), regularne nasadzenia, brak gospodarki rabunkowej; ochrona i pielęgnacja lasu (walka ze szkodnikami

i gatunkami inwazyjnymi, usuwanie chorych drzew i skutków zmian klimatycznych); bezpieczeństwo osób przebywających w lesie – usuwanie martwych i chorych drzewa, monitoring szlaków i ścieżek rekreacyjnych; pozyskiwanie drewna opałowego – ta praktyka powinna być kontynuowana, jednak z ochroną przed nadmiernym eksploataowaniem; koszt utrzymania lasów – nie może obciążać lokalnych samorządów. Doceniona została współpraca z nadleśnictwem Jabłonna - radni wyrazili uznanie dla współpracy z nadleśnictwem i nadzieję na dalszą owocną współpracę.

Moderatorka podsumowała dotychczasowe ustalenia: jeśli chodzi o obszar lasów społecznych jest pełna zgoda stron dotycząca ich obszaru; podsumowała także głosem branży drzewnej, która zwróciła uwagę na aspekty ekonomiczne.

Przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska pan Aleksander Jakubowski dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa przypomniał, że to forum i ten zespół jest miejscem na podejmowanie decyzji, ponieważ nie będzie innych spotkań i innych zaproszonych specjalistów. Osoby zgromadzone na sali zostały wyselekcjonowane przez ministerstwo do podejmowania decyzji w sprawie lasów społecznych. Zaapelował również o konkretyzowanie prac.

Przedstawicielka strony społecznej odniosła się do wypowiedzi przedstawiciela przemysłu drzewnego, mówiąc, że na stronie ministerstwa jest dostępna ekspertyza w temacie zagrożeń i ryzyk. Jest to przejaw ochrony przemysłu drzewnego przed skutkami niezbędnych zmian prowadzenia gospodarki leśnej w Polsce. Te tematy nie są przedmiotem prac zespołu. Odniosła się również do przedstawionej wcześniej propozycji uznania większości terenów planowanych lasów społecznych, pytając, jak prowadzone będą modyfikacje w nadleśnictwie Jabłonna?

Moderatorka przesunęła pytanie na drugą część spotkania, gdyż prezydium musi zdecydować, jak procedować w dalszej części spotkania.

Część 2:

Moderatorka poinformowała o decyzji prezydium, a mianowicie: zgodzie na zaproponowany wcześniej tryb pracy dla Nadleśnictwa Jabłonna, czyli wspólną rozmowę na temat zaproponowanej mapy (w podziale na obszary funkcjonalne i zawarte w nich oddziały) i sprawdzenie zgodności stron (czy występuje zgodność co do sposobu gospodarowania, a jeśli nie, to jakie są propozycje każdej ze stron). Pracom towarzyszył uzupełniany na bieżąco plik Excel, w którym wpisywane były poczynione ustalenia. Plik dostępny jest w materiałach.

Zastępca nadleśniczego, pan Artur Ostrowski w odpowiedzi na wcześniejsze pytanie dotyczące modyfikacji i ograniczeń przypomniał, że definicje podane są w instrukcji otrzymanej z MKiŚ, a konkretne działania zostaną ustalone później, na konkretnych przykładach i w komentarzach. Nie jest to do końca sprecyzowane na tym etapie, więc spodziewa się, że będzie to wymagało zmian legislacyjnych i dalszego precyzowania.

Przedstawicielka strony społecznej przytoczyła definicję modyfikacji, w której zawarte jest, że większość terenów objętych modyfikacjami będzie podlegać klasycznej gospodarce leśnej.

Moderatorka poprosiła o zgłaszanie uwag w przypadku rozbieżności, a przy obszarach zgody zaproponowała zaznaczenie tego w pliku Excel i przejście do kolejnego terenu.

Przedstawiono wspólną mapę stron z zaznaczonymi obszarami, a następnie po kolei w każdym obszarze omówiono poszczególne niezgodności.

1. Pod rozważenie poddano oddział 78-77 w Lesie Komornickim, gdzie strona samorządowa poprosiła o wyłączenie wydzielenia ze względu na bagno, a w przypadku reszty wydzieleni tego oddziału mogą zostać zaproponowane modyfikacje. Nadleśniczy przystał na to, jednak pojawił się głos strony społecznej, żeby objąć ten obszar ograniczeniami, bo modyfikacje dopuszczają większą powierzchnię do wycinki. Propozycje stron zostały zapisane w pliku Excel.
2. Oddział 74 pozostawiono do dalszej dyskusji.

Przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska pan Aleksander Jakubowski dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa przypomniał, że na tym etapie można proponować własne rozwiązania w zakresie ograniczeń i modyfikacji. Poszczególne tereny mogą być modyfikowane w różny sposób.

Jacek Rusek z Biura Urządzenia Lasu zauważył, że to, co zostanie wypracowane w ramach prac zespołu zostanie skonsumowane w PUL. Przy tworzeniu PUL jest powołany tzw. zespół lokalnej współpracy, w którym może uczestniczyć każdy z obecnych na sali. Zaproponował przeniesienie konkretnych rozwiązań na czas tworzenia PUL. Stwierdził, że szkoda tracić czas na rozmowy o terenach wzdłuż cieków wodnych, ponieważ one i tak podlegają ochronie jako strefy buforowe.

Głos strony społecznej z sali zauważył, że szanse na zgłoszenie uwag będą dopiero za 7 lat (przy założeniu stworzenia PUL w zeszłym roku) - Jacek Rusek z Biura Urządzenia Lasu odpowiedział, że uwagi można składać na bieżąco i że PUL dla tego terenu powstanie szybciej.

3. Oddział 255 bagno Kobyle Błoto; oddział 133-134; oddziały 150, 155 i 159: w toku dyskusji zapisano rozbieżności oraz zgodę na ustalenie "modyfikacji modyfikacji" (konieczność uszczegółowienia zakresu działania kategorii modyfikacji).
4. Oddział 96 został przesunięty do dalszej dyskusji, ponieważ strona samorządowa chce tam ustanowić użytek ekologiczny.
5. Oddział 154a po długiej dyskusji na temat szczegółów modyfikacji, strony uznały za zasadne pozostawić rozbieżność (ograniczenia według strony społecznej i modyfikacje po stronie leśnej).
6. Oddział 139-140 zgodnie uznano za kategorię ograniczeń.
7. W trakcie ustaleń dotyczących Lasu Buchnik wywiązała się dyskusja na temat zasadności tworzenia rezerwatu o małej powierzchni, zgodzono się na wyłączenia w obszarze otuliny rezerwatu: 243 i 244.
8. W Lesie Chotomowskim zgodzono się na ograniczenia w oddziałach: 263, 271, 285, 284. Przy reszcie oddziałów strona leśna podtrzymuje modyfikacje, a strona społeczna ograniczenia - zapisano to jako rozbieżność. Jacek Rusek z Biura Urządzenia Lasu przypomniał, że w oddziałach znajdują się różne wydzielenia, które mogą wymagać innej formy działania.

Moderatorka poinformowała o zmianie kształtu prezydium - przedstawicielką strony samorządowej została przedstawicielka gminy Radzymin.

9. Oddział 243 jest zgodny w opinii stron, a tylko ze względu na błąd na mapie widać go jako rozbieżny. Przedstawicielka gminy Radzymin uważa, że modyfikacje na terenach porolnych są konieczne. Zagrożenia dla lasów są różne, a modyfikacje mają służyć ochronie i utrzymaniu terenów leśnych. Poddała pod dyskusję obszary lasów, przy których gmina chce współpracować z prywatnymi właścicielami lasów. Zauważyła, że oddziały 331, 329, 330 nie są włączone do lasów społecznych. Zadała pytanie, czemu te tereny są wyłączone z lasów społecznych i czy możemy je włączyć?

Nadleśniczy odpowiedział, że do tej pory nie były brane pod uwagę ze względu na brak zainteresowania wszystkich stron.

Przedstawicielka strony samorządowej złożyła wniosek o włączenie tego obszaru jako podlegającym modyfikacjom.

10. Przedstawiciel gminy Nieporęt wraz ze stroną społeczną zgłosili prośbę o zwiększenie ograniczeń. Ostatecznie zgodzono się na zwiększenie ograniczeń w proponowanym pasie w pierwszej linii wzdłuż Zalewu Zegrzyńskiego. Zgodzono się na włączenie dodatkowych kompleksów do modyfikacji.
11. Las Ludwisin w Legionowie ma zgodność na wyłączenia.
12. W Lasach Legionowskich wypracowano zgodę na zrobienie pasa ograniczeń wokół dzielnicy Białoleka przy założeniu modyfikacji w obrębie ograniczeń dostosowanych do konkretnego obszaru. W pobliskim pasie wzdłuż linii kolejowej zapisano rozbieżność.

Po przerwie technicznej moderatorka przypominała o podpisywaniu listy oraz podsumowała dotychczasowe ustalenia: zostały ustalone obszary lasów społecznych oraz kategorie poszczególnych oddziałów, a rozbieżności zostały zapisane.

Przedstawicielka strony społecznej zauważyła, że bardzo dużo obszarów jest jako modyfikacje i zaproponowała, żeby w kontekście terenów modyfikowanych mieć później opcję rozmowy w temacie konkretnych obszarów i żeby była otwartość stron na rozmowy pod parasolem ministerstwa.

Przedstawiciel Stowarzyszenia Leśników i Właścicieli Lasów zapowiedział, że udostępni stanowisko stowarzyszenia. Przytoczył fragment oświadczenia dotyczący konieczności dyskusji nad tematem lasów społecznych, ale z poszanowaniem wszystkich zainteresowanych stron, w tym branży drzewnej. Proponowane ograniczenia spowodują spadek poziomu zatrudnienia. Stanowisko znajdzie się w materiałach.

Przedstawiciel strony społecznej podsumował ustalenia informacją, że zgodność stron wynosi ok. 80%.

Przewodniczący Zespołu Pan Tomasz Józwiak, dyrektor RDLP w Warszawie podziękował za zaangażowanie, konkretne propozycje z każdej ze stron, merytoryczną i spokojną pracę. Będzie dążył do zapewnienia przestrzeni do rozmów odnośnie konkretnych miejsc w zakresie ograniczeń/modyfikacji. Poinformował, że są procedowane walory przyrodnicze

w zakresie obszarów w zarządzie LP - te wytyczne będą prowadziły do stworzenia obszarów cennych przyrodniczo i te obszary mogą się nałożyć na obszary lasów społecznych.

Na tym zakończono spotkanie.